

Рожко В.І.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та підприємництва,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-365-4-33>

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РІВЕНЬ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Ефективність інвестицій, залежить від об'єктивних факторів, що визначаються спрямованістю фінансово-господарської політики держави. Найбільш вагомими є сім факторів:

- наявність сприятливої податкової політики держави відносно інвестування;
- наявність сучасної правової бази, що регламентує проведення інвестиційної діяльності;
- наявність кваліфікованих фахівців в області інвестування, що володіють необхідним досвідом і практичними навичками впровадження інвестиційних проектів;
- зацікавленість банківських установ у фінансуванні інвестиційних проектів; банки повинні стати не тільки кредиторами, а, насамперед, партнерами по інвестиційному бізнесі;
- існування спеціальних структур і організаційних форм здійснення інвестиційної діяльності;
- наявність сформованої кон'юнктури інвестиційного ринку, в основі якого лежить механізм незбалансованого попиту та пропозиції на інвестиційні ресурси;
- існуючі темпи інфляції.

Ефективність інвестиційної діяльності багато в чому залежить від суб'єктивних факторів. Необхідно звернути увагу на таку обставину, що більшість суб'єктивних факторів носить загальний для одержувача інвестицій і інвестора характер. До них відносяться:

- знання законів і нормативних актів, що регулюють проведення інвестиційної діяльності;

- наявність повної інформації про об'єкти інвестування;
- наявність об'єктивної інформації про фінансово-економічне положення й ділову репутацію партнерів за інвестиційним договором.

Крім загальних суб'єктивних факторів, існує ціла група приватних факторів ефективності інвестування, що виникають у результаті фінансово-господарської діяльності одержувача інвестицій і інвестора.

До складу приватних факторів, що визначають як загальну економічну ефективність інвестування, так і ефективність інвестиційної діяльності інвестора, входять наступні:

- наявність потенційних споживачів інвестиційних послуг;
- рівень конкурентоспроможності інвестора.

На рівень конкурентоспроможності інвестора великий вплив роблять наступні фактори [1, с. 121]:

- наявність автоматизованої системи збору, обліку й обробки інформації, що забезпечує швидке задоволення запитів клієнтів;
- величина відсотка, що нараховує інвестором;
- діюча система оподаткування;
- співвідношення курсів національних валют, що робить значний вплив на комерційні результати міжнародних інвестиційних операцій.

На основі проведеного аналізу факторів ефективності інвестиційного процесу можна визначити також фактори, від яких залежить надходження іноземних інвестицій в Україну (табл. 1).

На сучасному етапі розвитку економіки України найбільш важливим фактором підвищення ефективності інвестиційного процесу є підтримка й стимулювання інвестиційної діяльності з боку держави [2].

Найбільш перспективними напрямками державної підтримки й стимулювання інвестиційного процесу в Україні, на наш погляд, є наступні:

1) ринок інвестицій повинен бути рухливим. Інвестиції повинні мати можливість переливатися зі стагнуючих галузей і підприємств у ті, у яких більше сприятливі перспективи;

Фактори, що впливають на рівень іноземного інвестування

Переваги для іноземного інвестування	Перепони для іноземного інвестування
1. Географічне розташування в Європі 2. Велика кількість населення 3. Привабливі природні умови 4. Високий рівень освіти населення 5. Високий рівень кваліфікації робочої сили, у тому числі інженерно-технічних робітників 6. Низький рівень заробітної плати 7. Низький рівень конкуренції в країні	1. Негативний міжнародний рейтинг України 2. Відсутність політичної відповідальності держави 3. Нестабільні і неоптимальне законодавство 4. Бюрократичний апарат з низьким рівнем доходів 5. Відсутність державних гарантій для іноземних інвесторів 6. Не досконала податкова система (часто суб'єктивна інтерпретація діючих законів) 7. Нерозвитий внутрішній фінансовий ринок 8. Порушення договірних обов'язків

Джерело: [3]

2) доходи на виробничі інвестиції повинні бути більше доходів по альтернативних видах вкладень, тому що в протилежному випадку, немає економічної вигоди від вкладення засобів у виробництво, що завжди пов'язане з ризиком, а більше кращим виступає одержання доходу від більше гарантованих операцій;

3) забезпечення конкурентоспроможності продукції за допомогою виробництва певної високотехнологічної продукції кращої якості (на відміну від відносного зниження цін і заробітної плати) і одержання відповідної плати за неї – шлях для підтримки платіжного балансу в рівновазі, а, отже, у цьому випадку немає необхідності в проведенні політики стримування або протекціонізму. Таким чином, висока конкурентоспроможність – це той ключ, що дозволяє розв'язати конфлікт цілей між внутрішнім і зовнішнім балансом. Вона – основна передумова розвитку економіки, у цілому, без дефіциту платіжного балансу й безробіття;

4) підприємство або галузь повинні вибирати між різними альтернативними інвестиційними проектами. При цьому інвестиційні вкладення необхідно робити таким чином, щоб збільшення прибутку або корисності від останньої одиниці інвестиційного ресурсу було по всіх реалізованих проектах і їх що складають, однаковим;

5) для того, щоб інвестиційна діяльність відбувалася як можна з меншим тертям, необхідно щоб громадяни, підприємства, органи влади могли приймати правильні й раціональні рішення про інвестиції, вони повинні мати доступ до інформації про витрати й наслідки свого вибору. Витрати на збір інформації й сам етап підготовки до реалізації інвестиційного проекту – повинні бути вкрай незначними. Чим більше витрати, пов'язані з підготовкою інвестиційних програм, тим з меншою ефективністю може відбуватися сам інвестиційний процес.

Література:

1. Бушовська Л.Б., Поплавська О.В., Ядуха С.Й. Формування механізму управління експортно-імпортними операціями в системі забезпечення економічної безпеки підприємств. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 4. С. 119–128. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2022.4.119.128>

2. Кульганік О.М. Сучасні процеси міжнародної торгівлі України в умовах глобалізації. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.10.71>

3. Станіславик О., Коваленко О. Проблемні аспекти управління ефективністю експортної діяльності вітчизняних підприємств в умовах військового стану. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 3. С. 16–21. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.3.4>